

Wymagania edukacyjne język polski - klasa 4

Na ocenę dopuszczającą uczeń:

- nazywa wers i strofę
- odtwarza wiersz z pamięci
- czyta głośno
- wymienia bohaterów utworu
- podejmuje próbę sporządzenia notatki w formie schematu
- poprawnie zapisuje miejscowość i datę
- podejmuje próbę napisania życzeń lub pozdrowień
- wymienia litery w kolejności alfabetycznej
- dzieli wyrazy na sylaby
- wyszukuje wyrazy w słowniku języka polskiego i słowniku ortograficznym
- wskazuje nadawcę i odbiorcę komunikatu
- odczytuje najczęściej występujące znaki graficzne i symbole
- buduje zdania
- rozróżnia zdania oznajmujące, pytające i rozkazujące
- wskazuje znaki interpunkcyjne: kropkę, pytajnik, wykrzyknik
- stosuje kropkę na końcu zdania
- wymienia wydarzenia przedstawione w utworze
- wymienia elementy listu
- podejmuje próbę napisania listu
- wskazuje rzeczowniki wśród innych części mowy
- podaje liczby, rodzaje i przypadki rzeczownika
- wymienia bohaterów wiersza
- dzieli wiersz na wersy, strofy,
- wskazuje rymy, epitety
- wymienia zasady ortograficzne pisowni *ó* i *u*
- poprawnie zapisuje wyrazy zakończone na: *-ów*, *-ówka*, *-ówna*
- wyjaśnia, czym jest ożywienie
- wskazuje przymiotniki wśród innych części mowy
- podaje liczby, rodzaje i przypadki przymiotnika

- określa narratora
- wymienia zasady ortograficzne pisowni wielką literą imion, nazwisk, przydomków, pseudonimów, tytułów
- wskazuje cudzysłów i kursywę
- wymienia zastosowanie cudzysłowu i kursywy
- określa, czym jest karta katalogowa i wymienia jej najważniejsze elementy
- określa, czym jest notatka i wymienia różne sposoby notowania
- definiuje opis postaci i wymienia jego najważniejsze elementy
- wymienia wyrazy opisujące wygląd postaci
- opisuje ustnie w 2–3 zdaniach wygląd i zachowanie postaci rzeczywistej
- wskazuje czasowniki wśród innych części mowy
- podaje liczby, rodzaje i osoby czasownika
- wskazuje czasowniki w czasie przeszłym, teraźniejszym i przyszłym
- określa bezokolicznik jako nieosobową formę czasownika
- określa rodzaj męskoosobowy i niemęskoosobowy czasownika w czasie przeszłym
- określa, czym jest podmiot liryczny w wierszu
- wyjaśnia, czym jest wyraz bliskoznacznym
- wyszukuje wyrazy w słowniku wyrazów bliskoznaczących
- wymienia zasady ortograficzne pisowni rz i ż
- poprawnie zapisuje wyrazy zakończone na: -arz, -erz, -mistrz, -mierz
- wymienia najważniejsze elementy opisu przedmiotu
- podaje wyrazy opisujące wygląd przedmiotu
- opisuje ustnie w 2–3 zdaniach wygląd, wielkość, kształt, kolor przedmiotu
- wskazuje przysłowki wśród innych części mowy
- rozróżnia wydarzenia realistyczne i fantastyczne
- określa, czym jest legenda
- wymienia zasady ortograficzne pisowni nie z czasownikami, rzeczownikami, przymiotnikami i przysłówkami
- określa, czym jest ramowy i szczegółowy plan wydarzeń
- określa, czym jest baśń
- zapisuje ramowy plan wydarzeń
- rozróżnia tekst główny i poboczny

- wymienia najważniejsze elementy zaproszenia
- redaguje zaproszenie w sposób ustny
- wskazuje przyimki wśród innych części mowy
- wskazuje spójniki wśród innych części mowy
- wymienia zasady użycia przecinka przed spójnikami
- określa, czym jest opowiadanie i wymienia jego części
- opowiada ustnie, zachowując kolejność wydarzeń
- redaguje opowiadanie na podstawie historyjki obrazkowej
- wymienia zasady ortograficzne pisowni ch i h
- zapisuje poprawnie wyrazy z ch na końcu wyrazu
- określa, czym jest forma podziękowania i wymienia jego najważniejsze elementy
- redaguje ustne podziękowanie w określonej sytuacji
- wskazuje dialog w tekście literackim
- wymienia zasady ortograficzne pisowni wielką literą nazw państw, miast, dzielnic, regionów, mieszkańców państw i regionów
- wymienia zasady pisowni małą literą nazw mieszkańców miast, dzielnic, wsi
- odczytuje dialogi w dymkach
- wskazuje charakterystyczne cechy komiksu
- podaje nazwy głównych części zdania
- określa, czym jest równoważnik zdania
- wymienia zasady użycia przecinka w zdaniu
- wymienia spójniki, przed którymi należy postawić przecinek
- wymienia spójniki, przed którymi nie należy stawiać przecinka
- określa, czym jest ogłoszenie i wymienia jego najważniejsze elementy
- odróżnia zdanie pojedyncze od zdania złożonego
- odróżnia zdanie pojedyncze nierozwinięte od zdania pojedynczego rozwiniętego

Na ocenę dostateczną uczeń potrafi to, co jest na ocenę dopuszczającą oraz :

- czyta tekst głośno, wyraźnie
- przedstawia bohaterów utworu
- wskazuje w tekście wiersza wers i strofę, epitet
- wygłasza wiersz z pamięci
- sporządza niepełną notatkę o bohaterze utworu w formie schematu
- poprawnie zapisuje adres
- redaguje życzenia lub pozdrowienia według wzoru
- porządkuje wyrazy w kolejności alfabetycznej
- poprawnie dzieli wyrazy na sylaby
- odróżnia głoski i litery
- odczytuje definicje wyrazów w słowniku języka polskiego
- odróżnia komunikaty słowne, graficzne i dźwiękowe
- odczytuje znaki graficzne i symbole
- buduje poprawnie proste zdania
- buduje zdania oznajmujące, pytające i rozkazujące
- stosuje znaki interpunkcyjne: kropkę, wykrzyknik, pytajnik
- formułuje 2–3 zdania na temat wydarzeń przedstawionych w utworze
- określa rodzaj rzeczownika
- odmienia rzeczownik przez liczby i przypadki
- stosuje zasady ortograficzne pisowni *ó* i *u*
- tworzy formy pokrewne i poprawnie zapisuje wyrazy z *ó* wymiennym
- odmienia przymiotnik przez liczby i przypadki
- wypisuje z tekstu rzeczowniki wraz z określającymi je przymiotnikami
- stosuje zasady ortograficzne pisowni wielką literą imion, nazwisk, przydomków, pseudonimów, tytułów
- zapisuje tytuły utworów w cudzysłowach
- odróżnia różne sposoby notowania
- notuje ważne informacje w formie krótkiego tekstu i punktów
- wskazuje wydarzenia fantastyczne
- podaje wyrazy o znaczeniu przeciwstawnym
- redaguje według wzoru opis postaci rzeczywistej

- odmienia czasowniki przez liczby i osoby
- odróżnia czasowniki w czasie przeszłym, teraźniejszym i przyszłym
- rozpoznaje bezokolicznik
- odróżnia czasowniki w czasie przeszłym, teraźniejszym i przyszłym
- odmienia czasowniki w czasie przeszłym przez osoby, liczby i rodzaje
- określa rodzaj czasownika w czasie przeszłym w liczbie pojedynczej i mnogiej
- wskazuje czasowniki w rodzaju męskoosobowym i niemęskoosobowym
- wymienia charakterystyczne cechy opowiadania
- wskazuje wyrazy bliskoznaczne
- odczytuje wyrazy bliskoznaczne w słowniku synonimów
- stosuje zasady ortograficzne pisowni rz i ż
- poprawnie zapisuje wyrazy z ż po l, ł, r, n
- redaguje według wzoru opis przedmiotu
- wyszukuje przysłowki w tekście
- rozpoznaje przysłowki pochodzące od przymiotników
- wskazuje wydarzenia realistyczne i fantastyczne
- wymienia charakterystyczne cechy legendy
- stosuje zasady ortograficzne pisowni *nie* z czasownikami, rzeczownikami, przymiotnikami i przysłówkami
- porządkuje według chronologii plan ramowy wydarzeń, redaguje plan ramowy wydarzeń
- wymienia charakterystyczne cechy baśni
- redaguje zaproszenie według wzoru
- poprawnie zapisuje datę i miejsce wydarzenia
- wyszukuje przymyki w tekście
- wskazuje wyrażenia przymikowe
- wyszukuje spójniki w tekście
- stosuje zasady użycia przecinka przed podanymi spójnikami
- redaguje opowiadanie zgodnie z planem
- stosuje zasady ortograficzne pisowni ch i h
- poprawnie zapisuje wyrazy z h w środku wyrazu
- redaguje podziękowanie według wzoru

- poprawnie zapisuje datę i miejsce wydarzenia
- uzupełnia dialog odpowiednimi znakami interpunkcyjnymi
- stosuje zasady ortograficzne pisowni wielką literą nazw państw, miast, dzielnic, regionów, mieszkańców państw i regionów
- stosuje zasady pisowni małą literą nazw mieszkańców miast, dzielnic, wsi
- czyta komiks
- wskazuje 2–3 charakterystyczne cechy komiksu
- wskazuje podmiot jako wykonawcę czynności
- wskazuje orzeczenie jako określenie czynności lub stanu
- odróżnia zdanie od równoważnika zdania
- stosuje zasady użycia przecinka w zdaniu
- stawia przecinek między wyrazami stanowiącymi wyliczenie
- rozpoznaje charakterystyczne cechy wywiadu
- wskazuje zdania składowe w zdaniu złożonym
- wskazuje grupę podmiotu i grupę orzeczenia w zdaniu pojedynczym rozwiniętym
- stosuje zasady użycia przecinka w zdaniu

Na ocenę dobrą uczeń potrafi to, co jest na ocenę dostateczną oraz :

- czyta wiersz, podkreślając głosem ważne słowa
- określa temat wiersza
- opowiada w 2–3 zdaniach o sytuacji przedstawionej w wierszu
- wygłasza z pamięci wiersz w odpowiednim tempie, z prawidłową dykcją
- czyta głośno, wyraźnie, oraz cicho
- określa narratora
- opowiada w kilku zdaniach o wydarzeniach przedstawionych w utworze
- sporządza notatkę o bohaterze utworu w formie schematu
- stosuje zwroty do adresata
- redaguje życzenia lub pozdrowienia
- określa liczbę liter i głosek w podanych wyrazach
- poprawnie przenosi wyrazy do następnej linii
- odróżnia samogłoski i spółgłoski
- odczytuje skróty i oznaczenia słownikowe

- korzysta ze słownika ortograficznego
- podejmuje próby korzystania ze słownika języka polskiego
- buduje poprawnie zdania
- przekształca zdania oznajmujące w zdania pytające
- poprawnie stosuje znaki interpunkcyjne: kropkę, wykrzyknik, pytajnik
- stosuje zwroty do adresata
- stosuje zwroty grzecznościowe
- redaguje list
- stosuje rzeczowniki w odpowiednich formach
- poprawnie zapisuje wyrazy zakończone na: -uj, -uje, -unek, -us, -usz, -uch, -ura, -ulec
- korzysta ze słownika ortograficznego
- stosuje przymiotniki w odpowiednich formach
- odróżnia przymiotniki w rodzaju męskoosobowym i niemęskoosobowym
- poprawnie zapisuje imiona, nazwiska, przydomki, przezwiska, tytuły książek, filmów, programów, dzieł sztuki
- korzysta ze słownika ortograficznego
- zapisuje cytowane wypowiedzi w cudzysłowach
- wybiera z tekstu ważne informacje
- notuje ważne informacje w formie krótkiego tekstu, punktów, schematu, tabeli
- określa wydarzenia, postacie i przedmioty fantastyczne
- wypisuje wydarzenia fantastyczne
- redaguje opis postaci rzeczywistej
- stosuje czasowniki w odpowiednich formach
- określa osobę, liczbę i rodzaj czasownika
- odróżnia osobową formę czasownika od nieosobowej
- stosuje czasowniki w czasie przeszłym, teraźniejszym i przyszłym
- odmienia czasowniki w czasie przyszłym w formie prostej i złożonej
- odróżnia rodzaj męskoosobowy i niemęskoosobowy czasowników w czasie przeszłym
- dobiera wyrazy bliskoznaczne
- odczytuje skróty i oznaczenia słownikowe
- korzysta ze słownika synonimów

- tworzy formy pokrewne i poprawnie zapisuje wyrazy z rz i ż wymiennym
- korzysta ze słownika ortograficznego
- redaguje opis przedmiotu
- określa adresata utworu
- określa podmiot liryczny w utworze
- wymienia dwa uczucia, jakie wyraża utwór
- porównuje rytm w dwóch dowolnie wybranych strofach
- tworzy przysłowki od przymiotników
- posługuje się przysłówkami w zdaniu
- poprawnie zapisuje wyrazy z przeczeniem nie
- korzysta ze słownika ortograficznego
- redaguje odtwórczy plan ramowy wydarzeń
- przekształca czasowniki w rzeczowniki nazywające czynności
- określa cechy dramatu
- rozwija plan ramowy wydarzeń w plan szczegółowy
- redaguje zaproszenie
- stosuje zwroty do adresata i charakterystyczne sformułowania
- rozpoznaje wyrażenia przyimkowe
- uzupełnia wypowiedź pisemną odpowiednimi spójnikami
- stosuje przecinek zgodnie z zasadami interpunkcji
- redaguje opowiadanie, zachowując kolejność wydarzeń i trójdzielną kompozycję
- tworzy formy pokrewne i poprawnie zapisuje wyrazy z h wymieniającym się na g, z, ż
- redaguje podziękowanie
- stosuje zwroty grzecznościowe
- poprawnie zapisuje nazwy państw, miast, dzielnic, regionów, mieszkańców państw i regionów
- opowiada treść komiksu
- wskazuje charakterystyczne cechy komiksu
- przekształca równoważniki zdania w zdania
- poprawnie oddziela przecinkiem zdania składowe, stawiając przecinek przed spójnikami: ale, lecz, czyli, bo, więc, a

Na ocenę bardzo dobrą uczeń potrafi to, co jest na ocenę dobrą oraz :

- czyta tekst stosując odpowiednie tempo i intonację
- opowiada w ciekawy sposób o sytuacji przedstawionej w utworze
- deklamuje wiersz odpowiednio modulując głos i dokonując interpretacji głosowej
- redaguje życzenia lub pozdrowienia odpowiednie do sytuacji i adresata
- wskazuje różnice między SMS-em a kartką pocztową
- stosuje emotikony
- bezbłędnie odróżnia samogłoski i spółgłoski
- korzysta ze słownika ortograficznego
- podejmuje próby korzystania z internetowych wersji słowników
- przekształca zdania rozkazujące tak, by wyrażały prośbę
- określa różnicę w treści zdania w zależności od zastosowanego znaku interpunkcyjnego: kropki, wykrzyknika, pytajnika
- stosuje różne zwroty do adresata
- dzieli tekst na akapity
- redaguje list do określonego adresata na podany temat
- określa przypadek i liczbę danego rzeczownika
- poprawnie zapisuje wyrazy z ó niewymiennym
- określa przypadek, rodzaj i liczbę danego przymiotnika
- określa rodzaj przymiotnika w liczbie pojedynczej i liczbie mnogiej
- poprawnie zapisuje tytuły książek, filmów, utworów, dzieł sztuki, programów radiowych i telewizyjnych, również ze spójnikami i przymkami wewnątrz tytułu
- samodzielnie i sprawnie korzysta ze słownika ortograficznego
- stosuje kursywę w tekście pisanym na komputerze
- korzysta z katalogu bibliotecznego przy szukaniu książek i materiałów
- znajduje wskazane informacje w karcie katalogu internetowego
- korzysta z katalogu internetowego
- sporządza notatkę w określonej formie
- wybiera sposób zanotowania ważnych informacji
- stosuje odpowiednią kompozycję w wypowiedzi pisemnej
- wydziela akapity w wypowiedzi pisemnej

- poprawnie stosuje czasowniki w różnych rodzajach
- tworzy poprawne formy trudnych czasowników
- określa osobę, rodzaj i liczbę danego czasownika
- używa bezokoliczników w wypowiedzi
- przekształca teksty pisane w czasie teraźniejszym na teksty pisane w czasie przeszłym lub przyszłym
- stosuje formy prostą i złożoną czasowników w czasie przyszłym
- poprawnie zapisuje wyjątki w pisowni rz po spółgłoskach
- poprawnie zapisuje wyrazy z rz i ż niewymiennym

Na ocenę celującą uczeń potrafi to, co jest na ocenę bardzo dobrą oraz :

- przedstawia własne zdanie na temat sytuacji w tekście
- prezentuje informacje o autorze tekstu
- redaguje poprawnie pod względem językowym, ortograficznym i kompozycyjnym kartkę pocztową z życzeniami lub pozdrowieniami w związku z określoną sytuacją
- sprawnie korzysta ze słownika ortograficznego
- korzysta z katalogu bibliotecznego
- samodzielnie i sprawnie korzysta ze słownika ortograficznego i słownika języka polskiego
- korzysta z internetowych wersji słowników
- projektuje znaki graficzne przekazujące określone informacje
- przekazuje i odczytuje podstawowe słowa w języku migowym
- stosuje różne rodzaje zdań w zależności od zamierzonego celu
- redaguje krótki dialog złożony z różnych rodzajów zdań i poprawnie stosuje znaki interpunkcyjne
- samodzielnie, zgodnie z wymogami tej formy wypowiedzi, redaguje poprawny i wyczerpujący list
- rozpoznaje rodzaj rzeczowników sprawiających trudności, np. pomarańcza, kontrola, kafelek
- poprawnie używa różnych form rzeczowników sprawiających trudności, a w przypadku wątpliwości korzysta ze słownika
- samodzielnie i sprawnie korzysta ze słownika ortograficznego
- poprawnie zapisuje wszystkie wyrazy z trudnością ortograficzną (pisownia ó i u)
- w przypadku wątpliwości korzysta z odpowiedniego słownika
- samodzielnie wyszukuje informacje w różnych źródłach i przygotowuje prezentację
- zapisuje poprawnie wszystkie podane wyrazy z trudnościami ortograficznymi (pisownia wielką i małą literą)
- poprawnie zapisuje e-mail do kolegi lub koleżanki
- posługuje się poprawnymi formami rzeczownika cudzośćw

- trafnie wybiera najlepszą formę notatki i samodzielnie ją redaguje, zgodnie z wymogami dotyczącymi tej formy wypowiedzi
- odczytuje skróty: wg, nr, np., ok., m.in., r., w. i posługuje się nimi w notatkach
- odróżnia w formach osobowych czasowników formę złożoną czasu przeszłego z bezokolicznikiem od formy złożonej z dwóch czasowników
- samodzielnie i sprawnie korzysta ze słownika synonimów
- zapisuje poprawnie wszystkie podane wyrazy z trudnościami ortograficznymi (pisownia rz i ż)
- samodzielnie i sprawnie korzysta ze słownika ortograficznego
- samodzielnie, zgodnie z wymogami dotyczącymi tej formy wypowiedzi, redaguje poprawny i wyczerpujący opis przedmiotu, unikając powtórzeń
- redaguje tekst z wykorzystaniem różnych, celowo dobranych przysłówków
- zapisuje poprawnie wszystkie podane wyrazy z trudnościami ortograficznymi (pisownia nie z różnymi częściami mowy)
- samodzielnie i sprawnie korzysta ze słownika ortograficznego
- wymienia legendy związane z regionem, w którym mieszka
- w sposób interesujący opowiada jedną z legend związanych z regionem, w którym mieszka
- samodzielnie, zgodnie z wymogami dotyczącymi tej formy wypowiedzi, pisze opowiadanie o legendarnych wydarzeniach, unikając powtórzeń
- samodzielnie, zgodnie z wymogami dotyczącymi tej formy wypowiedzi, redaguje poprawny szczegółowy plan wydarzeń, unikając powtórzeń
- samodzielnie, zgodnie z wymogami dotyczącymi tej formy wypowiedzi, redaguje zaproszenie i nadaje mu ciekawą formę graficzną
- redaguje tekst z wykorzystaniem wyrażeń przyimkowych
- redaguje tekst z wykorzystaniem spójników
- bezbłędnie zapisuje tekst z trudnościami interpunkcyjnymi (przecinek)
- samodzielnie, zgodnie z wymogami dotyczącymi tej formy wypowiedzi, redaguje poprawne i wyczerpujące opowiadanie twórcze, unikając powtórzeń
- pracując w grupie, redaguje baśń
- zapisuje poprawnie wszystkie podane wyrazy z trudnościami ortograficznymi (pisownia *ch* i *h*)
- układa krótkie, zabawne historyjki, używając wyrazów z trudnością ortograficzną
- samodzielnie, zgodnie z wymogami dotyczącymi tej formy wypowiedzi, redaguje podziękowanie
- samodzielnie, zgodnie z wymogami dotyczącymi tej formy wypowiedzi, redaguje opowiadanie twórcze o dalszych losach bohaterów
- określa nastrój obrazu i uczucia, jakie wywołuje, oraz uzasadnia swoją wypowiedź
- omawia elementy sztuki plastycznej: plan, barwy, kompozycję, światło, ruch

